

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอย
ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

Factors Affecting Academic Administration for Learning Loss Recovery of
Students in Secondary Schools under the Secondary Educational
Service Area Office Samut Prakan

ทรงยศ รังสรรค์มณีนิล¹ และ พรอมพิไล บัวสุวรรณ²

Songyod Rungsunmaninil¹ and Prompilai Buasuwan²

^{1, 2} สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{1, 2} Educational Administration Department, Faculty of Education, Kasetsart University

E-mail: s_ongyod@hotmail.com

Received February 11, 2023; **Revised** March 16, 2023; **Accepted** March 26, 2023

Abstract

The aims of this research were: 1) to examine the level of factors affecting academic administration; 2) to examine the level of academic administration for Learning Loss Recovery of Students; 3) to examine the relationship of factors affecting academic administration for Learning Loss Recovery of Students; and 4) to create prediction equations of factors affecting academic administration for Learning Loss Recovery of Students. This is quantitative research. The sample consisted of 120 teachers, obtained by using the G*power program. They were simple random samples. The tool used to collect data was a 5-level estimation questionnaire with a reliability of .953. The analyses were descriptive statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and stepwise multiple regression. The results were as follows: 1) Factors affecting academic administration for learning loss recovery of students were high at the overall level. 2) Academic administration for learning loss recovery of students was high in the overall picture. 3) The relationship between factors affecting academic administration and learning loss recovery of students was found to have a positive correlation that was statistically significant at a level of .05. 4) Factors affecting academic administration for learning loss recovery of students were

Teacher leadership (X_2) and Parents participation (X_3), which could jointly predict academic administration for learning loss recovery of students at 85.00 percent with statistical significance at the level of .05. The raw and standard scores were as follows: Prediction equation in raw score $\hat{Y} = 0.082 + 0.601 (X_2) + 0.368 (X_3)$, Prediction equation in standard score $Z_Y = 0.612 (X_2) + 0.337 (X_3)$.

Keywords: Instructional Leadership; Teacher Leadership; Parent Participation; Academic Administration; Learning Loss Recovery

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ 2) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือข้าราชการครู โดยการใช้โปรแกรม G*power และการสุ่มอย่างง่าย 102 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .953 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ $\bar{X}$ S.D. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ คือ ด้านภาวะผู้นำครู (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) มีอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 85.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 0.082 + 0.601 (X_2) + 0.368 (X_3)$, สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z_Y = 0.612 (X_2) + 0.337 (X_3)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา; ภาวะผู้นำครู; การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง; การบริหารงานวิชาการ; การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

บทนำ

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 ส่งผลให้สถานศึกษาบางพื้นที่ไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาถูกปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ถดถอย (Learning Loss) หรือการสูญเสียการเรียนรู้ ซึ่งภาวะการเรียนรู้ถดถอยของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยแตกต่างกัน และในแต่ละพื้นที่ผู้เรียนมีภาวะเรียนรู้ถดถอยที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Office of the Education Council (2022) ได้รายงานผลการศึกษาระดับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19 : สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้พบว่าภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดขึ้นในหลายมิติและในหลายช่วงวัย โดยนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านความรู้ และการเชื่อมโยงองค์ความรู้ ด้านเจตคติต่อการเรียน ด้านทักษะการปฏิบัติและวิทยาศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของผู้เรียน และสภาวะทางอารมณ์ สัมพันธภาพ สุขภาพจิตของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ยังส่งผลทำให้ผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ทักษะชีวิต สัมพันธภาพและการทำงานร่วมกับผู้อื่นลดลง ปัญหาเหล่านี้ล้วนมีสาเหตุมาจากรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่ทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจ ขาดความสนใจและลดทอนความมั่นใจของผู้เรียน นอกจากนี้แล้วปัญหายังเกิดจากการขาดความเข้าใจและการสนับสนุนของผู้ปกครอง รวมถึงสัมพันธภาพระหว่างครูกับ ผู้เรียนที่ลดน้อยลง ตลอดจนความไม่พร้อมของสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการเรียนรู้

การศึกษาข้อมูลนโยบาย The Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan (2022) ซึ่งมีการกำหนดแนวทางการบริหารสู่การปฏิบัติ คือ เน้นย้ำให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมของสถานศึกษา โดยยึดหลักธรรมาภิบาล กำกับ ติดตาม การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การบูรณาการแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนงานต่าง ๆ ดังนั้น สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมต่อบริบทของสถานศึกษา เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงการกำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กับสถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลดีต่อผู้เรียน โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการนั้นมีโรงเรียนมัธยมศึกษา 5 แห่ง มีจำนวนผู้เรียนที่แตกต่างกัน รวมทั้งหลักสูตรสถานศึกษา โปรแกรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งจากรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารจัดการด้านการศึกษา พบว่าผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 วิชามีผลคะแนนเฉลี่ยที่มีแนวโน้มลดลง ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและทำการสังเคราะห์งานวิจัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยทำการสังเคราะห์งานวิจัยจนได้ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ภาวะผู้นำครู และ 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ผู้วิจัยในฐานะข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมุ่งเน้นให้เป็นแนวทางในการพัฒนา การวางแผน และปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การดำเนินงานกลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาสู่การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำผลการศึกษาปัจจัยของการบริหารงานวิชาการสู่การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

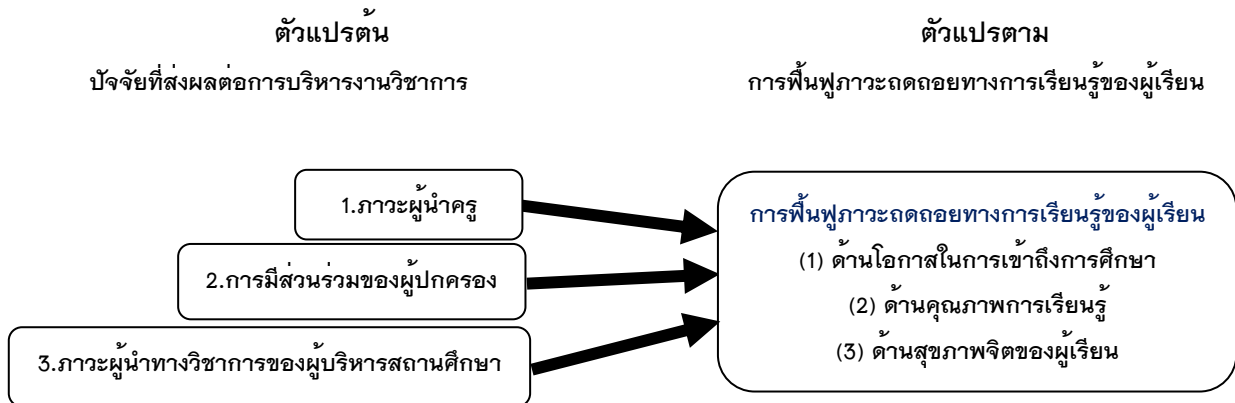
การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ ปัจจัยภาวะผู้นำครู และปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำครู และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขอบเขตด้านตัวแปร

- 1) ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยของ Puthirat (2017), Sengmuang (2018), Khamchomphu (2019), Panrat (2019), Aiemsat and Chaowacha (2021), Thonghattha (2021), Areesawat (2022), Tumto et al. (2022), Intarakoksung et al. (2022) and Detmeung (2022) นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (2) ภาวะผู้นำครู และ (3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
- 2) ตัวแปรตาม คือ การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้: มาตรการในระยะเร่งด่วน (Office of the Education Council, 2022) ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา (2) ด้านคุณภาพการเรียนรู้ และ (3) ด้านสุขภาพจิตของผู้เรียน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอบางพลีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ขอบเขตพื้นที่วิจัย โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอบางพลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 31 พฤษภาคม 2565 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2566 รวม 8 เดือน

ทบทวนวรรณกรรม

การบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Tangkunanon (2019) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึง ความร่วมมือของกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานรัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยกระทำกิจกรรมหรือดำเนินงานให้การศึกษาหรือฝึกอบรมคนทุกช่วงวัย วิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ ระบบการดำเนินงาน เทคนิคการดำเนินงาน และปัจจัยทางการบริหารไว้อย่างชัดเจนโดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงทำการสังเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นงานหลักของสถานศึกษาและเป็นการกิจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องมีความรู้ความสามารถและความเข้าใจมากเป็นพิเศษ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ จากการศึกษาแนวคิดของ Puthirat (2017), Sengmuang (2018), Khamchomphu (2019), Panrat (2019), Aiemsat and Chaowacha (2021), Thonghattha (2021), Areesawat (2022), Tumto et al. (2022), Intarakoksung et al. (2022) and Detmeung (2022) ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยการพิจารณาจากค่าความถี่ของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2565 และใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกปัจจัยด้านที่มีความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป ผู้วิจัยสามารถนำมาแจกแจงและสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาสมุทรปราการได้ปัจจัย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ภาวะผู้นำครู และ 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่ง Office of the Education Council (2022) ได้กล่าวว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง การรับรู้ตนเองของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์โควิด-19 เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ของตนเองในทิศทางที่มีแนวโน้มลดลง และจาก ลักษณะของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่มีการถดถอยทั้งในเชิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรู้หนังสือ และ คุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียน Panich (2022) ได้อธิบายถึงภาวะการเรียนรู้ถดถอยไว้ว่า เด็กนักเรียนแต่ละคนมี พื้นฐานที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดช่องว่างทางการศึกษา เป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของไทยที่มีมานาน เมื่อเจอกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ยิ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดช่องว่างมากยิ่งขึ้น จึงเป็นการสร้างความ ด้อยโอกาสให้กับโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล เกิดความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้นเมื่อต้องใช้อุปกรณ์ในการเรียนเพิ่ม รวมไปถึงการ จัดการศึกษาที่ต่างกันของโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้เด็กนักเรียนส่วนหนึ่ง ต้องประสบกับปัญหาภาวะถดถอยทางการศึกษามากขึ้น ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์จากแนวคิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่ กล่าวได้ว่าเป็นการสูญเสียโอกาส ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากผลกระทบของสถานการณ์การ แพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลเสียต่อผู้เรียนทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะของผู้เรียน สุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคมของผู้เรียนในสถานศึกษา

การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารจาก Office of the Education Council (2022) ได้กล่าวว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง การรับรู้ตนเองของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์โควิด-19 เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ของตนเองในทิศทางที่มีแนวโน้มลดลง และจาก ลักษณะของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่มีการถดถอยทั้งในเชิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรู้หนังสือ และ คุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียน และมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Office of the Education Council (2022) RECOVER มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (1) Redesigning new learning process ออกแบบกระบวนการ จัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน (2) Empowering teachers and principals เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา (3) Collaborating effective learning สร้างการมีส่วนร่วมใน การจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (4) Open educational resources พัฒนาค้นคว้าสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา (5) Valuing positive attitudes and well-being สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต (6) Elevating learning with Edtech ยกกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมี ประสิทธิภาพ (7) Regarding safety and welfare จัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ ซึ่งผู้วิจัยใช้ แนวคิดของ Office of the Education Council (2022) มาตรการช่วยเหลือผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ โควิด-19 ในระยะเร่งด่วน ได้แก่ (1) ด้านโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา (2) ด้านคุณภาพการเรียนรู้ (3) ด้านสุขภาพจิต ของผู้เรียน จากการศึกษาเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่าภาวะถดถอยทางการเรียนรู้เป็นการส่งเสริม สนับสนุน การ จัดการเรียนรู้และทักษะต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาระบบการคิด การอ่าน การเขียน การคำนวณ การทำงาน เป็นทีม การเข้าสังคม ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Chamnan (2013) ได้อธิบายไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารต้องร่วมมือกับบุคลากรในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ต้องมีการกำกับ ติดตามและจัดให้มีการป้อน

ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับกระบวนการสอนแก่ครู ต้องมีความรับผิดชอบในการจัดหาทรัพยากรและเชื้อให้ครูได้มีโอกาสในการพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพได้ ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการมีความจำเป็นต้องปรับสถานศึกษาให้เป็นองค์การที่รอบรู้ โดยมีจุดเน้นอยู่ที่การเรียนรู้ของผู้เรียน กระบวนการทำงานของสถานศึกษาควรเน้นการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ความสามารถสูงสุดของครู เพื่อให้สามารถออกแบบการจัดกิจกรรมและประสบการณ์เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Siripap (2021) ซึ่งได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การกระทำ พฤติกรรมที่แสดงความใส่ใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู มีบทบาทสำคัญในการนำโน้มน้าว จูงใจบุคลากรในสถานศึกษาให้ทำงานตามเป้าหมายขององค์กร มุ่งเน้นกระบวนการทำงานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวคิดจากนักการศึกษาได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความใส่ใจในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ครู เพื่อพัฒนาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เน้นกระบวนการทำงานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และโน้มน้าวจูงใจบุคลากรให้มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกันที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ภาวะผู้นำครู ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยของ Buaphong (2020) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของครูที่แสดงถึงความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพล ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ว่าภาวะผู้นำครูเป็นพฤติกรรมและการกระทำในการเป็นต้นแบบด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนและความเป็นปัจเจกบุคคล การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อนครูและสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Madlang (2008) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือการร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองกับครู โดยที่ครูจะสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน โดยทั้งสองฝ่ายต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การให้เด็กได้รับการพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ส่งเสริมศักยภาพที่แท้จริงอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เด็กได้รับการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองมีการส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น การติดตาม ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนด้านสุขภาพจิต สังคม และอารมณ์ การเอาใจใส่และสนับสนุนการเข้าศึกษาของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับของบุตรหลานและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่ยังสถานศึกษา ส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษาอย่างหลากหลาย และพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในอำเภอบางพลี จำนวน 5 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 591 คน (The Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan ,2022)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอบางพลี โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้โปรแกรม G*power และการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูรวมทั้งหมด 102 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับการปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.953 โดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและวิธีการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และนำแบบสอบถามที่หาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วย 1.1) หาค่า IOC เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยกำหนดเกณฑ์ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป 1.2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.953 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 2.1) ค่าร้อยละ (Percentage) 2.2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 2.3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2.4) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ 2.5) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	(n=102)		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	3.83	0.50	มาก	3
ด้านภาวะผู้นำครู	3.84	0.51	มาก	2
ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	3.89	0.46	มาก	1
รวม	3.85	0.46	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา	(n=102)		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา	3.70	0.48	มาก	3
ด้านคุณภาพการเรียนรู้	3.88	0.51	มาก	1
ด้านสุขภาพจิตของผู้เรียน	3.75	0.66	มาก	2
รวม	3.79	0.51	มาก	-

จากตารางที่ 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ ด้านสุขภาพจิตของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation of Coefficient)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	Y
X_1	1			
X_2	0.849**	1		
X_3	0.785**	0.880**	1	
Y	0.751**	0.908**	0.875**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต้นทั้ง 3 ตัว จำนวน 6 ค่า มีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.751–0.908 และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ภาวะผู้นำครู (X_2) อยู่ในระดับสูง ไปในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{xy} = 0.908$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) ($r_{xy} = 0.875$) และต่ำที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ($r_{xy} = 0.751$)

ตารางที่ 4 ผลการค้นหาค่าตัวแปรพยากรณ์ที่ดีและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ลำดับการเข้าสมการ	R	R ²	R ² adj	F
X_2	0.908	0.825	0.823	456.068*
X_2, X_3	0.922	0.850	0.847	272.365*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) พบว่า ด้านภาวะผู้นำครู (X_2) สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.825 แสดงว่าด้านภาวะผู้นำครู สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ร้อยละ 82.50

เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์อีก 1 ตัว คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) พบว่าสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ (R^2) เพิ่มขึ้นเป็น 0.850 แสดงว่าด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ร้อยละ 85.00

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยในสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std. Error	β	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	0.082	0.169		0.488	0.627
ด้านภาวะผู้นำครู (X_2)	0.601	0.082	0.612	7.352	0.000*
ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3)	0.368	0.091	0.337	4.047	0.000*
R	=		0.922		
R ²	=		0.850		
R ² adj	=		0.847		
SE _{est}	=		0.1976		
F	=		272.365		
Sig.	=		0.000		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 3 ด้าน พบว่ามีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำครู (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำครู (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.922 มีอำนาจในการพยากรณ์ (R²) ได้ร้อยละ 85.00 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ ± 0.1976 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.082 + 0.601 (X_2) + 0.368 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = 0.612 (X_2) + 0.337 (X_3)$$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 1

1. จากผลการศึกษาที่พบว่าระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำครู สอดคล้องกับ Lara and Saracostti (2019) ทำการศึกษาผลของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในประเทศชิลี ผลการศึกษพบว่านักเรียนที่มีพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนที่มีพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ผลการศึกษา

เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามการเรียนรู้ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนด้านสุขภาพจิต สังคม และ อารมณ์ การเอาใจใส่และสนับสนุนการเข้าศึกษาของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับของบุตรหลานและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษามายังสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทางการ ศึกษาอย่างหลากหลาย และพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลาน โดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนปัจจัยด้านภาวะ ผู้นำครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Buaphong (2020) ที่กล่าวว่าครูมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อ มีทักษะและภาวะผู้นำของครูที่ดี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน และความสำคัญ ของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด การปฏิบัติงานดีและพัฒนาโรงเรียนสู่องค์กรต้นแบบของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ ที่ผลการศึกษาเป็น เช่นนี้ก็เพราะว่าพฤติกรรมในการเป็นต้นแบบด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้เรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด มีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจในการบริหารจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการส่งเสริม สนับสนุนและ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครูผู้สอนและสถานศึกษา

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 2

2. จากผลการศึกษาที่พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก Office of the Basic Education Commission (2022) ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เกี่ยวกับการเร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับ ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาฟื้นฟูภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับผู้เรียนทุกระดับ รวมทั้งลดความเครียดและสุขภาพจิตของผู้เรียน และ สอดคล้องกับ Office of the Education Council (2022) ที่ได้กำหนดมาตรการช่วยเหลือผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจาก สถานการณ์โควิด-19 ในระยะเร่งด่วน ได้แก่ 1) ด้านโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา 2) ด้านคุณภาพการเรียนรู้ และ 3) ด้านสุขภาพจิตของผู้เรียน ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน โดยการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมต่อบริบทของสถานศึกษา เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึง การวัดผล ประเมินผล การกำกับ ดูแล ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กับ สถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพที่ส่งผลต่อผู้เรียน

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 3

3. จากผลการศึกษาที่พบว่าความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต้นทั้ง 3 ตัว มีความสัมพันธ์ ในทางบวก อยู่ระหว่าง 0.751-0.908 ปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ภาวะผู้นำครู (X_2) อยู่ในระดับสูง ไปในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{xy} = 0.908$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) ($r_{xy} = 0.875$) และต่ำที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ($r_{xy} = 0.751$) ซึ่งสอดคล้อง Office of the Education Council (2021) แนวทางการฟื้นตัวทางการศึกษาจากสถานการณ์ COVID-19 ที่มีประสิทธิภาพ และเสมอภาค ข้อ 5 ส่งเสริมครูและผู้บริหารให้ทำงานร่วมกันในการสนับสนุนผู้เรียน ครูต้องสนับสนุนการเรียนรู้

ของผู้เรียน โดยมีการสื่อสารกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นประจำ ความเป็นมืออาชีพของครูเป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนได้จริงด้วยระบบการศึกษาและโรงเรียนควรมีการตั้งเป้าหมาย จัดเตรียมวิธีการและตารางในการสื่อสารกับผู้เรียนและครอบครัว ช่วยให้ครูสามารถใช้เวลาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้มากขึ้น ครูควรมีสิทธิที่จะปรับหลักสูตรตามความต้องการและสถานการณ์ให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตนเองได้ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ปกครองและครูทำงานร่วมกันในการส่งเสริมการเรียนรู้และความเป็นอยู่ที่ดีของผู้เรียนไปพร้อมกัน และยังสอดคล้องกับ Office of the Education Council (2022) มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ RECOVER ด้าน R (Redesigning new learning process) เป็นการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง สร้างความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ครูคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีวินัย ทำข้อตกลงการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน เสริมแรง ให้คำแนะนำปรึกษา ส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถกำกับตนเอง รวมทั้งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่วนด้าน E (Empowering teachers and principals) เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการปรับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเป็น Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ และด้าน C (Collaborating effective learning) ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครูผู้ปกครอง เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง โดยมีรูปแบบ วิธีการ ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ผู้ปกครองสามารถสื่อสาร ชักถาม แสดงความคิดเห็นได้สะดวก เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจที่ชัดเจน มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 4

4. ผลการค้นคว้าแปรพยากรณ์ที่ดีและสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ามีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำครู (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3)

ส่วนที่ 1 ด้านภาวะผู้นำครู (X_2) ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการทำนายที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Buaphong (2020) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของครูและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในระดับมัธยมศึกษา พบว่าระดับภาวะผู้นำของครูที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อผลการปฏิบัติงาน ซึ่งผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากครูต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติเชิงบวก สร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยมีทักษะการสื่อสารที่ดี เป็นผู้ให้ข้อมูลและผู้ฟังอย่างสร้างสรรค์เกิดประโยชน์ต่อการฟื้นฟูการเรียนรู้ของผู้เรียน

ส่วนที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการทำนายที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนด้านสุขภาพจิต สังคมและอารมณ์ โดยยังเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วม เอาใจใส่และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thanathitikorn (2021) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค

ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตกทม.และปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับ Pek and Mee-Mee (2020) ที่ค้นพบว่า ในสถานการณ์การศึกษาที่โรงเรียนถูกปิดเนื่องจากสถานการณ์โควิด 2019 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการศึกษาของบุตรหลาน ส่งเสริมความภูมิใจและความสำเร็จด้วยตนเอง เช่นเดียวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาช่วงชั้นมัธยมศึกษา ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ส่งผลในเชิงบวกต่อความสำเร็จของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้ปกครองได้รับโอกาสในการฝึกอบรมเพื่อที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียน

ส่วนที่ 3 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) ไม่สามารถใช้เป็นตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายการส่งผลการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Chamnan, S. (2013) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารต้องร่วมมือกับบุคลากรในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ต้องมีการกำกับ ติดตามและจัดให้มีการป้อนข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับกระบวนการสอนแก่ครู ต้องมีความรับผิดชอบในการจัดทำทรัพยากรและเชื้อให้ครูได้มีโอกาสในการพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพได้ ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการมีความจำเป็นต้องปรับสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่รอบรู้ โดยมีจุดเน้นอยู่ที่การเรียนรู้ของผู้เรียน กระบวนการทำงานของสถานศึกษาควรเน้นการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้ความสามารถสูงสุดของครู เพื่อให้สามารถออกแบบการจัดกิจกรรมและประสบการณ์เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และยิ่งสอดคล้องกับ Office of the Education Council (2022) มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ RECOVER ด้าน E (Empowering teachers and principals) เสริมพลังพัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา ที่กล่าวว่าปรับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเป็นซูเปอร์โค้ช Super Coach ในการจัดการเรียนรู้ โดยพัฒนากระบวนการทัศน์ใหม่ เสริมสร้างวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้นำการปรับหลักสูตรการวางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การนิเทศและพัฒนาคู ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้มีบทบาทหน้าที่ในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้โดยตรง แต่ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารจะส่งผลการกำหนดนโยบาย กำหนดแนวทาง ส่งเสริม กำกับ ติดตาม นิเทศและให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะผู้นำในตัวครู เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และการสร้าง ระดม ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผลการซ่อมต่อการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุป

จากสมมติฐานการวิจัย "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำครู และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองส่งผลการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน" สรุปผลการวิจัยได้ว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากระดับปัจจัยที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต้นปัจจัยที่มีค่าต่ำที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และผลการค้นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีปัจจัยที่

ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่สามารถใช้เป็นตัวแปรพยากรณ์ในการทำนายการส่งผลการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงไม่ส่งผลการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน และปัจจัยที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ภาวะผู้นำครู (X_2) อยู่ในระดับสูง ไปในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) และผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ตัว คือ ด้านภาวะผู้นำครู (X_2) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_3) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.922 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 85.00 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.198 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.082 + 0.601 (X_2) + 0.368 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = 0.612 (X_2) + 0.337 (X_3)$$

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลสูงสุดอันดับแรก คือ ด้านภาวะผู้นำครู รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ทั้งนี้เป็นเพราะการมีส่วนร่วมของครูและพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามผลการเรียนรู้ โดยสามารถนำปัญหาที่พบไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนานวัตกรรมและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น รวมถึงการให้ปรึกษา ดูแลเอาใจใส่ และช่วยเหลือผู้เรียนด้านสุขภาพจิต สังคม และอารมณ์ อีกทั้งยังสนับสนุน และให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณภาพการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมครูผู้สอนให้ปรับรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียน รวมถึงการร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ในทางวิชาชีพต่อไป

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้เรียน รวมถึงศึกษาแนวทางการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำไปใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อีก

ทั้งยังเป็นการส่งเสริมแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน พัฒนาครูผู้สอนและพัฒนางานให้กับสถานศึกษา ผู้ที่สนใจอาจพบทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

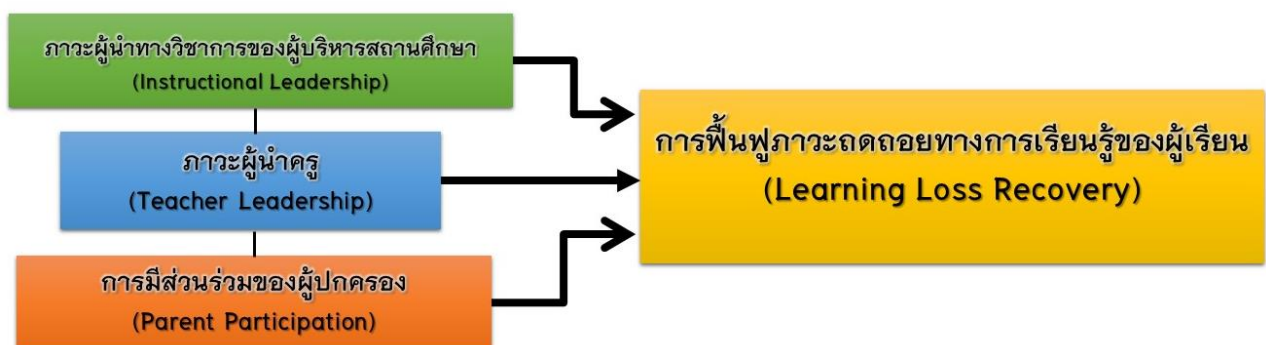
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อหาปัจจัยอื่นที่สามารถนำไปใช้เป็นเป้าหมายในการยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนการกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ชัดเจน โดยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษานั้น

2.2 สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนางานบริหารวิชาการของสถานศึกษา เนื่องจากงานวิจัยนี้พบว่าภาวะผู้นำวิชาการไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ จึงควรมีการศึกษาตัวแปรนี้ในบริบทและสภาพสังคมอื่นที่แตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

2.3 ควรมีการพิจารณาแนวคิดทฤษฎีของภาวะผู้นำที่แสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน เช่น ภาวะผู้นำแบบรับใช้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำที่เป็นเลิศ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 โมเดลองค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากภาพข้างต้นองค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถเกิดขึ้นได้จากปัจจัยอันดับที่ 1 ภาวะผู้นำครู ครูต้องเป็นต้นแบบด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้เรียน มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งนำผลการวิจัยไปใช้ยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โดยมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา อันดับที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีการส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น มีการกำกับติดตาม ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนด้านสุขภาพจิต สังคม และอารมณ์ การเอาใจใส่และสนับสนุนการเข้าศึกษาของผู้เรียน

และอันดับที่ 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ครู เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นกระบวนการทำงานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และโน้มน้าวจูงใจบุคลากรให้มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกันมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Aiemsat, C., & Chaowacha, C. (2021). The Factors Affecting to Effectiveness of Academic Administration of Secondary School, Phitsanulok Province. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(6), 89–103. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/248474/168816>
- Areesawat, W. (2022). *Factors Affecting Academic Administration in Private Educational Institutions. Elementary school in Chiang Mai in the New Normal*. Suan Sunandha Rajabhat University.
- Buaphong, P., & Chienwattanasook, K. (2020). Teacher Leadership and Working Environment Influencing Performance Performance of Teachers at the Secondary Level. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University*, 8(1), 50–62.
- Chamnan, S. (2013). *Educational Leadership Theory and Practice*. P.S. Printing.
- Detmeung, W. (2022). *Academic Leadership Factor of School Director, Teacher Quality Factor, and Student Characteristics Factor Affecting Student Quality in the Era of Thailand 4.0 of Schools Under Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office*. Faculty of Education, Srinakharinwirot University.
- Intarakoksung, N., Cha-umpongand, T., & Pakdeejit, Y. (2022). Factors Affecting Academic Administration of Schools under the Jurisdiction Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area Office Nakhon Sawan. *The Journal of Research and Academics*, 5(5), 235–250. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/254584/174023>
- Khamchomphu, P. (2019). *Factors Affecting Success in Academic Administration of Administrators School under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office, Region 1*[Master's Thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University].
- Lara, L., & Saracostti, M. (2019). Effect of Parental Involvement on Children's Academic Achievement in Chile. *Frontiers in Psychology*, 10. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01464>

- Madlang, S. (2008). *Participation of Parents in Young Childhood Development in Early Childhood of Eua Aree Community Center in Bangkok*[Master's Thesis, Phranakhon Rajabhat University].
- Office of the Basic Education Commission. (2022). *Office Policy Announcement Basic Education Commission, Fiscal Year 2023*. OBEC. <https://www.obec.go.th>
- Office of the Education Council. (2021). *Guidelines for Educational Recovery from Efficient and Equitable COVID-19 Situation*. Bureau of Education Standards and Learning Development, Office of the Education Council, Ministry of Education.
- Office of the Education Council. (2022). *Measures to Restore Learning Recession*. Bureau of Education Standards and Learning Development, Office of the Education Council, Ministry of Education.
- Office of the Education Council. (2022). *Results report A Study of Learning Recession of Basic Education Learners in the Situation of COVID-19: Conditions, Lessons, and Guidelines for Learning Quality Development*. Bureau of Education Standards and Learning Development, Office of the Education Council, Ministry of Education.
- Panich, W. (2022). *Learning Loss, Learning Recession*. <https://research.eef.or.th/learning-loss-recession/>
- Panrat, A. (2019). *Factors Affecting Academic Administration in Educational Institutions under Secondary Educational Service Area Office Area 5*[Master's Thesis, Nakhon Sawan Rajabhat University].
- Pek, L.S., & Mee-Mee, R.W. (2020). Parental Involvement on Childs Education at Home During School Lockdown. *Journal of Humanities and Social Studies*, 4(2), 192–196.
DOI: 10.33751/jhss.v4i2.2502
- Puthirat, W. (2017). *The Development of Academic Administration Is Effectiveness Model in Small Sized School Under Udonthani Primary Education Area Office 4*. Graduate School, Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Sengmuang, S., & Chantarakham, A. (2019). The Factors Affecting the Effectiveness of Academic Administration of Schools in Nakhon Sawan Province Under the Jurisdiction of the Secondary Education Service Area Office 42. *Journal of Graduate Review Nakhon Sawan Buddhist College*, 7(1). 195–206. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jgsnsbc-journal/article/view/192530>
-

- Siripap, T. (2021). *Influence of Instructional Leadership on Teacher Self-Efficacy with Collective Teacher Efficacy as a Mediator and Teacher Role as a Moderator*. Graduate School, Kasetsart University.
- Tangkunan, P. (2019). *Academic Administration in Educational Institutions for Development at Sustainable*. Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.
- Thanathitikorn, N. (2021). Needs of Guardian Participation toward School Academic Management During Virus Corona 19 (COVID-19) Pandemic in Bangkok and Surrounding Areas. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(12), 180–196. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/251220>
- The Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan. (2022). *Annual Action Plan Budget 2022*. Policy and Plan Group, SESAO Samut Prakan.
- Thonghattha, K. (2021). *Factors Affecting Academic Administration in Sub-district Quality Schools under Trang Primary Educational Service Area Office 1*[Master's thesis, Hatyai University].
- Tumto, P., Cha-umpong, T., & Yafu, S. (2022). Factors Affecting Academic Administration of Secondary Schools in Chainat Province. *The Journal of Research and Academics*, 5(5), 303–316. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/255577>